

תוכן עניינים

פרק א': כללי	1
פרק ב': האם ניתן לבטל את זכות הירושה של הידועה/ה בציבור היונקת את מעמדה מהדין, מכוח הסכם בלבד ושלא על דרך צוואה	5
1. עניין פלונית נ' פלוני	5
2. עניין בלאו	9
3. עניין בר נהור	9
4. עניין פלונית ואח' נ' אלמונית	9
5. דעות מלומדים	13
פרק ג': היסודות העובדתיים שעל ידועים בציבור להוכיח על-מנת להיכנס בדלתו של סעיף 55 לחוק הירושה	15
פרק ד': האם ניתן לקרוא לתוך המונח "ידועים בציבור" מצוות סעיף 55 לחוק הירושה אף ידועים בציבור בני אותו מין	43
פרק ה': סעיף 55 לחוק הירושה ודיני הביטוח הסוציאליים	71
1. כיצד פורש בפסיקה המונח "ידועה בציבור"?	71
2. משמעות המונח "גרה עימו"	72
2.1 אבחנה בין "לינה" לבין "מעון"	72
2.2 לתיבה "גור" בפסוק "היא גרה עמו" ובפסוק "היא גרה בדירה מסוימת" - משמעות זהה	72
2.3 "גרה עימו" - תנאי פוזיטיבי מצטבר או תנאי "נגטיבי"	72
3. מהי התקופה הקובעת לעניין הכרה כידועה בציבור?	73
4. יחידה משפחתית ותלות כלכלית	73
5. סעיף 55 לחוק הירושה בראי בית-הדין לעבודה	73
פרק ו': עניינים שונים	83

1. בית-המשפט לענייני משפחה עמד על כך שלא הוכח כי הצוואה נערכה בשל ההסכם, ולכן קבע כי גם אם האחרון נוגד את דיני הירושה, אין לדבר השפעה על תוקפה של הצוואה, העומדת על רגליה היא. בית-המשפט לענייני משפחה קבע בנוסף כי המבקשת לא הרימה את הנטל להוכיח שהצוואה נחתמה תחת השפעה בלתי-הוגנת של האם 83
2. את הקשר של ידועים בציבור יש לבחון בראיה רחבה, באופן אינטגרטיבי, כך שחלקי השלם יצטרפו לכלל תמונה בהירה, של מערכת יחסים בעלת רמת מחוייבות הדדית הדומה לנישואין 83
3. אותה אישה אחרת התגוררה במשק וטיפלה באביו של אותו אדם והיא טוענת כי היא ידועה בציבור כאשתו. אם תוכח טענתה נכונה, הרי שמכוח הוראות ההסכם המסדיר העברת זכויות בפטירה במשק חקלאי במושב, הזכויות עוברות אליה במלואן. ככל שהיא לא ידועה בציבור, אמורות הזכויות במשק החקלאי להתחלק בחלקים שווים בין 3 ילדיו של המנוח 84
4. התנהגותה לאחר עריכת ההסכם ואי-קיום חלקה, יש בה בכדי להוות חוסר תום-לב אשר אף הוא מצדיק דחיית התובענה 85
5. אכן הסכמתה לחזור בה מהתנגדותה והקביעה שאינה יורשת את המנוח - היינו אינה בת זוגו לצורך ירושתו, מחלישה באופן ניכר את סיכויי תביעתה בנדון שכן בית-המשפט תר לרוב אחר אמת משפטית יציבה הקבועה לאורכם של כלל הנסיבות, ואולם כאמור אין זה בלתי-אפשרי כי ימצא שהמשיבה ידועה בציבור בהליך אחד אך אינה כזו בהליך אחר .. 86
6. הלכה ולמעשה, הנתבעת כלל אינה כופרת בכך. הנתבעת טוענת כי היא מבקשת "לפרש" את הצוואה ולקרוא לתוכה הוראות, שלא רק שלא נכתבו בה, אלא שלא יכלו להיכתב בה גם לא באופן תיאורטי 86
7. הוכחת יסודות סעיף 55 לחוק הירושה 86
8. יצירת הפרדה רכושית 95

97	9. ידועה בציבור חיה עם המנוח וסעדה אותו בחוליו באחרית ימיו.....
101	10. סמכותו של בית-דין רבני.....
106	11. קיומם של היסודות הקבועים בסעיף 55 לחוק הירושה.....
107	12. פירוש המונח "חיי משפחה במשק בית משותף".....
114	13. תנאי סעיף 55 לחוק.....
117	14. אי-קיומם של המבחנים הקבועים בסעיף 55 לחוק הירושה.....
120	15. ירושת הידועה בציבור - האם המדובר ב"הסכם" או "צוואה"?.....
124	16. צוואה חלקית.....
127	17. בחינת מספר תקופות בחיי הצדדים לצורך הכרעה במעמדה של הידועה בציבור.....
135	18. ידועה בציבור אינו סטטוס אלא מעמד משפטי.....
136	19. צו מניעה ביחסים בין ידועים בציבור. עובדת היות הידועה בציבור נשואה לאחר תקופה מסויימת.....
149	20. העובדה שהמגורים המשותפים ארכו תקופה קצרה, אינה גורעת ממעמדו של התובע.....
149	21. התובעת תיארה בעקביות את מערכת היחסים הזוגית בינה לבין המנוח, מסרה הסברים משכנעים כיצד עד לפטירת בעלה הקודם היחסים עם המנוח לא היו יחסי משפחה וכיצד הם נהפכו לכאלה ולא עלה בחקירה הנגדית להראות שיחסיה עם המנוח היו כשל אח ואחות.....
150	22. גם העובדה שהמנוח מימן את שכר הדירה, היה ערב לחוזה השכירות שלה ותמך בה כלכלית ביד רחבה, לא הופכת את יחסיהם ליחסים של ידועים בציבור שקשרו את גורלם זה בזה.....
151	23. האם הנתבעת, הנשואה לאחר ורשומה כך, אך ידועה בציבור למנוח, זכאית חרף זאת לרשת את המנוח ז"ל בהתאם לסעיף 55 לחוק הירושה?.....

24. בנסיבות מסויימות יוכרו בני זוג כידועים ציבור אף אם לא התקיימו בניהם יחסי אישות; אף קיום מערכות אינטימיות עם מספר בני זוג אינו שולל בהכרח את היותו של בן הזוג "ידוע בציבור".....	151
25. בחינת קיום תנאי סעיף 55 לחוק הירושה תיעשה על-פי קריטריונים סובייקטיבים כלומר, כיצד ראו בני הזוג, האיש והאישה, את מערכת היחסים שביניהם.....	152
26. סוגיית היותו של אדם נשוי אינה "נחתכת" איפוא אך על-סמך תעודת נישואין או גירושין, אלא בית-המשפט עשוי להיזקק לבחינה ראייתית, על-פיה יקבע כיצד היה פוסק בית-הדין הרבני, אילו היתה סוגיית ההיזקקות לגט מובאת לדיון בפניו בחייו של אותו מוריש.....	152
27. האם אלמנתו של המנוח זכאית לרשת את עזבונו לנוכח הוראות בהסכם ממון שנחתם ביניהם וקיבל תוקף של פסק-דין?.....	153
28. שאלת פרשנות המונח "בן זוג".....	153
29. התנגדות למתן צו הירושה.....	154
30. פרשנות פורמאלית של המושג "בן זוג".....	154
31. מבחן התלות והסיוע שנתן הנהנה למצווה.....	155
32. האם המבקשת והמנוח היו ידועים בציבור ומכח זאת הינה זכאית להיכלל בין יורשיו כבת זוג?.....	155
33. ביטול הכרזת המשיבה כיורשת מחצית מעזבונו של המנוח.....	156
34. המתנגדת עתרה להכיר בה כבת זוג ("ידועה בציבור") של המנוח וכפועל יוצא מכך כזכאית לרשת אותו על-פי דין בהתאם להוראות סעיף 10 וסעיף 55 לחוק הירושה.....	156
35. גם אם המשיבים חשבו שהמתנגדת היתה ידועה בציבור של המנוח ורצו לנשל אותה מזכויותיה כטענת המתנגדת, אין לכך כל רלבנטיות שכן בין אם סברו המשיבים כך או אחרת, הזכות לרשת נקבעת על-פי התנאים והיסודות הקבועים בסעיף 55 לחוק הירושה בלבד.....	158

36. בית-המשפט קמא קבע כי המשיבה עמדה בנטל השכנוע הנדרש ממנה בהליך אזרחי, מאזן ההסתברויות (51%), וכי מסתברת יותר גרסתה שהיא והמנוח היו ידועים בציבור, על פני גרסת המערערים, ואין עילה להתערבות בקביעה עובדתית זו	158.
37. בתביעה נגד עזבון מידת ההוכחה הנדרשת היא ברמה גבוהה בהרבה מזו המספיקה בהליך אזרחי רגיל. הטעם לכלל זה נעוץ בעובדה, שבהיעדר בעל הדין עצמו אין לדעת אם לא היה מצליח בעודו בחיים להזים או לסתור את ראיות יריבו - בית-המשפט לא הכיר בעותרת כידועתו בציבור של המנוח	171.
38. בית-המשפט הגיע לכלל מסקנה כי התובעת והמנוח ניהלו מערכת יחסים חברית שאינה עולה בקנה אחד עם הוראות סעיף 55 לחוק הירושה ואינה מביאה לכדי הכרה בהם כמי שניהלו מערכת יחסים במעמד משפטי של ידועים בציבור	186.
39. המתנגדת טענה כי כלל התנאים המצטברים לקיומו של סעיף 55 לחוק הירושה התקיימו: היא והמנוח ניהלו משק בית משותף חרף היעדר נישואיהם וחיו בצוותא חיי משפחה. המתנגדת מסתמכת בעיקר על מכלול הראיות החפציות שצירפה (תצלומים וסרטונים) המבהירים כי היא השתתפה בנקיון הבית, החליפה מצעים, אחסנה בגדים ונעליים, ביצעה מטלות כביסה ונקיון ולשיטתה העובדה שהיא התגוררה בבית איננה שנויה במחלוקת	193.
40. במקרה הנדון, ישנן שלוש נשים, שכל אחת מהן טוענת, כי היא היתה הידועה בציבור של המנוח במועד פטירתו. אף אחת מהנשים לא ניהלה חשבון בנק משותף עם המנוח. למנוח לא היתה צוואה והוא לא היה נשוי ביום מותו לאף אישה, כך ששני התנאים הראשונים להכרה בידועה בציבור מתקיימים	204.

41. מאחר ובית-המשפט לא מצא כי יש מקום להורות על ביטול צו הירושה	
אין מקום לדון בטענה כי המבקשת עונה על התנאים הנדרשים בסעיף 55	
לחוק הירושה.....	223